

REZOLUȚIA

Conferinței științifice naționale cu participare internațională “Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic” (17 noiembrie 2023)

La lucrările Conferinței științifice naționale cu participare internațională “Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic”, organizată la 17 noiembrie 2023, de Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic din cadrul UPS “Ion Creangă”, au participat 120 de cercetători, cadre științifico-didactice universitare, cadre didactice, doctoranzi cu prezență fizică și 289 participanți din țară și de peste hotare în format on-line.

În cadrul Conferinței științifice au fost prezentate 8 comunicări științifice, inclusiv 2 comunicări de peste hotare și 46 de comunicări științifice în cadrul sesiunii de comunicări în secții.

Conferința științifică a fost marcată de organizarea a 2 evenimente științifico-culturale:

1. Lansarea numărului aniversar al revistei științifice de pedagogie și psihologie “Univers Pedagogic” la 20 de ani.
2. Lansare de carte: monografia “Educația – valoare generatoare de valori”. Autor: Victor Tvircun, dr. hab., prof. univ.

Participanții la conferință menționează că educația are misiunea să facă față provocărilor societale din ultimele decenii, inclusiv, provocărilor privind *globalizarea, migrația, sărăcia, pandemia, protecția mediului, explozia informațională, conflictele militare* etc. Principala caracteristică a acestor provocări este *complexitatea*.

Pentru a rezista incertitudinilor și schimbărilor continue, caracteristice economiilor de piață, absolvenții școlii au nevoie de competențe strategice, cum ar fi cele *de a învăța cum să învețe, de rezolvare a problemelor, de gândire critică, de evaluare, de management* ș.a.

Constatăm că, la momentul actual, școala nu își onorează plenar misiunea sa principală, aceea de a *pregăti absolventul pentru activitatea în viața reală*. Problema rezidă în faptul că *școala este monodisciplinară, iar viața este transdisciplinară* și, mai mult, *viața este transversală*.

Participanții la conferință menționează că la baza oricărei societăți se află omul cu intelectul său format în procesul schimbărilor evolutive, iar procesul evolutiv al acestor schimbări este sesizabil în contextul transferului de cunoaște și de comunicare, conexiunea interpretată de individ a nivelului de evoluție a educației și a factorilor ce sunt în corelare directă cu mediul social.

Educația trebuie să fie sustenabilă, diversificată, puternică și credibilă, ca să avem cadre didactice reflectivă și de calitate.

Educația trebuie să fie funcțională în peisajul de hibridare, de combinarea planurilor fizice cu planurile virtuale, respectând importanța dozajului.

Pentru dezvoltarea de calitate a personalității în contextul provocărilor societale, instituția de învățământ trebuie să asigure un echilibru corespunzător al educației și instruirii, fundamentat pe factori dinamici ai motivației.

În acest context, în perspectiva sporirii nivelului de calitate a educației și atingerii standardelor educaționale, conferința recomandă:

- reconfigurarea procesului educațional axată pe amplificarea motivației și a interesului elevilor pentru învățarea școlară;

- abordarea transdisciplinară a învățării școlare bazată pe dinamica și interacțiunea a patru niveluri de intervenție educativă: monodisciplinar, pluridisciplinar, interdisciplinar și transdisciplinar;
- modernizarea Planului de învățământ al școlii axat pe implementarea *paradimei transdisciplinare* în educație;
- promovarea *Educației STEM/STEAM*, inclusiv, în contextul formării competențelor ingineresti și implementării standardelor educaționale în perspectiva integrării europene;
- asigurarea financiar – economică adecvată a educației, inclusiv, asigurarea cu suportul didactic și tehnologic în contextul viziunii transdisciplinare;
- reformarea profesionalizării pedagogice inițiale a viitoarelor cadre didactice, amplificarea motivației absolvenților de liceu pentru profesia de *cadru didactic*;
- valorificarea paradigmei și ego-grafiei de profesionalizare sistematică a cadrelor didactice, inclusiv, prin metaformare, – factor important în sporirea nivelului de calitate a educației;
- asigurarea asistenței psihologice în educație ce reprezintă o necesitate pentru sistemul educațional – în fiecare instituție educațională la toate treptele trebuie să activeze psihologul școlar;
- soluționarea problemei de recrutare, de selecție, de formare și de menținere a cadrelor didactice și a psihologi școlari;
- corelarea eficientă a educației formale cu educația nonformală în perspectiva formării și dezvoltării personalității elevului;
- implementarea coerentă și adecvată în educație a inovațiilor și a tehnologiilor informaționale și de comunicare: spre deosebire de alte inovații, cele pedagogice presupun un *proces personal și de creație, ele cuprind toată sfera educației și pregătirii pedagogului*;
- asigurarea paradigmatică a sistemului de învățământ axată pe următoarele principii:
  - accesibilității: fiecărui cetățean trebuie să i se garanteze dreptul la educație în raport cu posibilitatea, dorințele, expectanțele și condițiile asumate;
  - deschiderii: învățământul trebuie să-i ofere fiecărui cetățean posibilitatea intrării și ieșirii din sistem la orice nivel, în orice structură, respectând normele stipulate;
  - pluralismului: educația trebuie să recunoască și să sprijine învățământul de stat, învățământul particular sau învățământul confesional;
  - particularizării: structura și conținutul educativ trebuie structurat la specificul cultural, lingvistic, confesional al contingentelor școlare;
  - funcționalității: învățământul trebuie să comporte un caracter internațional și programabil datorită normelor juridice, etice, didactice emise în mod explicit;
  - autoconstrucției, autoreglării și perfecționării prin mecanisme interne (autoevaluări) sau externe (agenții de monitorizare a calității).

În context actual, global și național, regional și local, *educația de calitate* tinde să devină soluția strategică necesară pentru rezolvarea „provocărilor societale”, culturale și politice, economice și comunitare, înregistrate în epoca postmodernă, contemporană. Provocările societale din interior și din exterior focusează energizarea procesului educativ de calitate și a proiectării și realizării acestuia în contextul pedagogic și sociocultural, cu toate provocările ce îl afectează.